

Bra cykelparkering bidrar...

...till ökat cyklande

Växjö 2011-08-25

Pelle Envall,
TUB Trafikutredningsbyrå

TUB
Trafikutredningsbyrå 1

Upplägg

- Bakgrund
- Vad vill medborgare som använder cykeln ha?
  - Sammanfattning av vad vi vet
  - Några mer detaljerade fakta/ observationer
- Hur viktigt är bra cykelparkering?
- När kan bättre cykelparkeringar öka cykeltrafiken?
- Vilka krav finns på svenska myndigheter?
- Alltför vanliga fel
- Tre framtidslösningar!?

TUB
Trafikutredningsbyrå 2

Bakgrund

- Ny fou-rapport om cykelparkering
- Strukturerad genomgång av:
  - *drygt 40 svenska och utländska studier*
  - *nordiska och engelskspråkiga handböcker*
  - *kommunikation med 15-talet europeiska planeringspraktiker och cykelexpeter*
- Analys och slutsatser
  - *empiriska studier som explicit underbygger svenska handböcker*
  - *viktiga användarbehov*
  - *olika åtgärders relation till policymål*
  - *kunskapsluckor/ rekommendationer om forts. forskning*
- Troligen största svenska genomgången hittills
- Trafikverket samt Vinnova (via CyCity)
- Ladda hem: www.cykelplanera.se/nyheter

CyCity:
TUB
Trafikutredningsbyrå 3

Exempel på studier

Författare	Titel	Typ (n)
Envall & Lindberg (2009)	Cykelparkering vid kollektivtrafiknoder	Enkät (n 91)
Börjesson (2009)	Värdering av tid och bekvämlighet vid cykling	SP-experiment (n 756),
Wardman et al. (2007)	Factors influencing the propensity to cycle to work	Stat. multivariabelanalys (n mycket stort)
Hunt & Abraham (2007)	Influences on bicycle use	SP-experiment (n 1128)
Stockholms stad (2004)	Att cykla i Stockholms innerstad	Enkät (n 451), intervjuer (n 240)
Ericson (2000)	Ökad cykelpendling, men hur?	Postenkät (n 239)

CyCity:
TUB
Trafikutredningsbyrå 4

Några övriga erfarenheter

- Stadsplanera istället för att bebyggelse-/ trafikplanera
- Tillgänglighetsmodeller (gck + b)
- Stadsutvecklingsprojekt
  - Angöring för nya Centralstation, Stockholm
  - Norra Djurgårdsstaden (trygghet, stadsliv, attraktivitet)
  - Bilparkering, policy & dataunderlag, p-tal/normer
- Underlag till Boverkets 'Gör plats för cykeln'
- Bilfria leder på landsbygd
- Studier för University of Leeds och Mistra.
- CyCity, www.cycity.se

TUB
Trafikutredningsbyrån 5

Parkering

En uppställning av ett fordon med eller utan förare av någon annan anledning än som:

- föranleds av trafikförhållandena
- sker för att undvika fara, eller
- sker för på- eller avstigning eller på- och avlastning av gods.

Källa: Vägverket och Svenska Kommunförbundet (2004) Vägars och gators utformning. Grundvärden. Vägverket publikation 2004:80, sid. 17. Trafikverket, Borlänge.

TUB
Trafikutredningsbyrån 6

Vad vi vet i sammanfattning

Sex kvalitetsbehov:

- Närhet till målpunkt/ huvudentré
- Lokalisering i förhållande till huvudsaklig angöringsriktning
- Stöldssäkerhet (t.ex. låsa fast cykeln ram)
- Vädskydd
- Kapacitet (i förhållande till efterfrågan)
- Upplevd trygghet när det är mörkt (rädsla för överfall)

Men:

- Vet relativt lite om hur rangordna behov
- Olika typer av parkeringsbehov (t. ex. korttid, besökande, över natt)
- Olika målgrupper, olika preferenser

TUB
Trafikutredningsbyrån 7

Källor: Se Envall P. (2011) Parkering i storstad: Litteraturstudie om cykelparkering. WSP Sverige, Stockholm.

Vad vi vet

- 87 % vill ha cykelstall där man kan låsa fast ramen i cykelstället (Stockholms stad 2004)
- 73 % av svarande i Malmö ansåg att det är *viktig* eller *mycket viktig* att kunna låsa fast cykelns ram (Hörlén et al 2009).
- Med fler stödsäkra parkeringar "kan man få nyare, bekvämare och [trafik-] säkrare cyklar på gatorna" (GCM-boken, SKL 2010, sid. 122)

TUB
Trafikutredningsbyrån 8

Källor: Se Envall P. (2011) Parkering i storstad: Litteraturstudie om cykelparkering. WSP Sverige, Stockholm.

Vad vi vet, forts.

- Vid t. ex. kollektivtrafiknoder parkerar många länge
- Slutsats: stöldskyddskvalitet nog viktigare än många tror, särskilt i större städer
- Policy i Stockholms stad

TUB
Trafikutredningsbyrån 9

Källor: Se Envall P. (2011) Parkering i storstad: Litteraturstudie om cykelparkering. WSP Sverige, Stockholm.

Observationer i litteraturen

- Olika rekommendationer i olika länder

Exempelvis:

- Eftersträva ett gångavstånd till närmaste cykelparkering på under 25 m (Statens Vegvesen 2002)
- < 50 m mellan entré och cykelparkering är god standard inom bl.a. **lokalnätet** (TRAST, Vägverket m.fl. 2007, sid. 212)

- Få före- efterstudier
- Få kundnöjdhetsstudier

TUB
Trafikutredningsbyrån 10

Källor: Se Envall P. (2011) Parkering i storstad: Litteraturstudie om cykelparkering. WSP Sverige, Stockholm.

CyCity:

Hur viktig är bra cykelplanering?

De som regelbundet promenerar, cyklar eller åker kollektivt till arbetet har 40% lägre risk att drabbas av hjärtinfarkt jämfört med personer som åker bil (Wennberg 2010, n 2800).

- För många är cykeln enda sättet att få ihop vardagen (...med den motion de behöver för att må bra)
- 465 miljoner huvudresor/ år

• Wennberg P. (2010) Beyond the established risk factors of myocardial infarction: lifestyle factors and novel biomarkers PhD Thesis. Umeå University. <http://umu.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2:212031>

11

Hur viktig är bra cykelparkering?

- "Cykelställ i direkt anslutning till målet" värderas till sex kronor per resa i en undersökning (Stockholm, Börjesson 2009)
- 'Cykelställ utomhus vid arbetsplatsen' motsvarar värdet av 2,5 minuters 'cykeltid'. Cykelrum/ inomhusparkering värderades till motsvarande 4,3 minuters cykeltid. (UK, Wardman et al. 2007, sid. 344)
- Det framgår ej tydligt av SP-studier ovan vilken typ av cykelställ som avses (t. ex. "outdoor cycle parking facilities").

TUB
Trafikutredningsbyrån 12

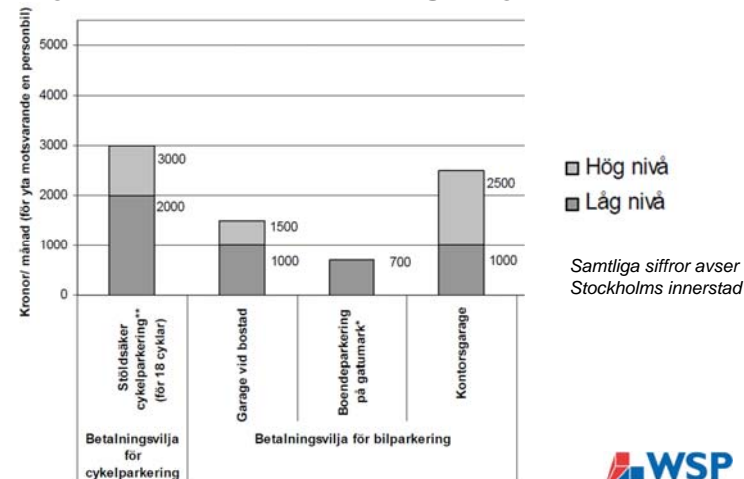
Källor: Se Envall P. (2011) Parkering i storstad: Litteraturstudie om cykelparkering. WSP Sverige, Stockholm.

Hur viktig är bra cykelparkering?

- Vid färdmedelsval: 'stödsäker cykelparkering' ger 'reducering' av cykelrestid med drygt 26 minuter i blandtrafik. Cykelresa till heldagsaktivitet, (Kanada, Hunt och Abrahams 2007, s. 463).
- 100 mkr/år i försäkringsersättningar vid cykelstöld (Sverige, Isaksson-Hellman 2011)
- Efterfrågan på 'stödsäkra' parkeringar tycks ha ökat över tid
- Svårt att helt förstå de stora skillnaderna mellan resultat i olika studier

Källor: Se Envall P. (2011) Parkering i storstad: Litteraturstudie om cykelparkering. WSP Sverige, Stockholm. Isaksson-Hellman I. (2011) Uppgifter från försäkringsbolaget If. Privat kommunikation, juli månad, 2011

En jämförelse: betalningsvilja vid bostad

* Priset på boendeparkering på gatumark bestäms av stadsfullmäktige.
** Osäker siffra (18 cyklar ~ 25-30 kvm)

Källa: Envall P. (2010) Parkering i Norra Djurgårdsstaden: -Valmöjligheter och åtgärder inom parkeringsområdet för att svara mot uppställd miljöprofil. Slutlig version, december 2010. WSP Sverige, Stockholm

Hur viktig...

- Holländska uppgifter: "bekväma och säkra cykelparkeringar" kan "öka tågresandet med upp till 10 procent"*.
- Experter: vid stora kollektivtrafiknoder blir 'utökad parkering snabbt full igen' (se Jansson 2010).

*Källor: TRAST, Vägverket m.fl. 2007, sid. 261; Ingelström 2005, sid. 10; Stockholms stad 2008, sid. 4.

Verkligheten?

- Kapacitetsbrist vid 57% av T-banestationer i Stockholm (SL 2009)
- Relativt många problem med undermålig stödsäkerhetsstandard mm på befintliga cykelparkeringar

Källa: SL (2009) Cykelparkera vid tunnelbanan. En inventering av cykelparkeringmöjligheter vid tunnelbanestationer. September 2009. AB Storstockholms Lokaltrafik, Stockholm.

Vad vi kanske vet

- 5-9 % av alla personskadeolyckor med cykel beror på fel på cykeln, dess bromsar, kedja etc. (Sv. Kommunförbundet 1998, sid. 21-22)
- Kan vi minska olyckor som beror på mekaniska fel på cykeln?
5- 10 % minskning skulle innebära minst 20 – 60 färre personsk./år*.

Källa: Kommunförbundet (1998) Det finns inga dåliga kläder... Kommunen planerar för ökad & säkrare cykeltrafik. Svenska Kommunförbundet, Stockholm. 7-12 % av singelolyckor beror på "cykeln". Ca 75 % av personskador sker vid singelolyckor.
* Baserat på 6500 personskador med cykel/ år enligt källan ovan.

TUB
Trafikutredningsbyrån 17

Befintliga krav på myndigheter

- Öka cykelanvändningen (se t.ex. Vägverket 2000, Regeringen 2008).
- Öka kollektivtrafikresande genom att underlätta kombinationsresor (se t.ex. Regeringen 2008)
- Skapa 'ordning och reda' så att t.ex. inte andra trafikanter hindras eller fördröjs av felparkerade cyklar (se t.ex. Halvarsson 2005).
- Skapa hög(re) kvalitet för användarna (se t.ex. Regeringen 2009, SKL 2010), t.ex. minska risken att cykelägaren får sin cykel skadad, eller tvingas parkera långt från målpunkten och därmed få längre restid
- (Minska cykelstölder och dithörande kostnader)

TUB
Trafikutredningsbyrån 18

Källor: Se sidorna 15 samt 24-27 i Envall P. (2011) Parkering i storstad: Litteraturstudie om cykelparkering. WSP Sverige, Stockholm

När kan bättre cykelparkeringar öka cykeltrafiken?

- Situationsspecifikt
- UK, + 8-13 % (Wardman et al. 2007)
- Mitt bästa tips

TUB
Trafikutredningsbyrån 19

Alltför vanliga fel...

- Fel montering
- Fel typ av ställ
- För liten fackdelning
- Tveksam prioritering mellan väderskydd och stöldsäkerhet
- Kantsten och hinder
- Fel riktning

- Bra lösningar ses ofta som enklare än vad det är...
- Entreprenörer och konsulter är inte alltid världsbäst på cykelparkering

pq cykel
TUB
Trafikutredningsbyrån 20

Fel montering...

- T. ex. för nära hus/ staket för att t. ex. möjliggöra fastlåsnig
- 15 000 kr 'i sjön'...

Fel ställ...

Källa: Celis P. (2008) Bicycle Parking Manual. The Danish Cycle Federation. Copenhagen.

Fel fackdelning...

- "50 cm is not enough" There is a high risk that only every other stand will be used (Celis 2008).
- Malmö, Stockholm m fl. 60 cm, pollare = 100-120 cm
- Kontrollera alltid fackdelning på ritningsförslag...

Källa: Celis P. (2008) Bicycle Parking Manual. The Danish Cycle Federation. Copenhagen. Sid. 13.

Tveksam prioritering...

Pendeltågsstation

Tveksam prioritering...

Pendeltågsstation

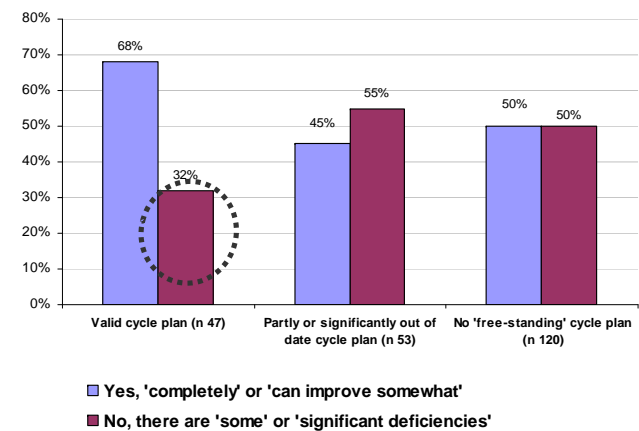
Tre framtidslösningar!?

Förslag: nationell behovsanalys (Boverket 2010)

<http://www.youtube.com/v/wE4fwTBtno&hl>

Planerar din organisation för cykeltrafik på 'ett tillräckligt systematiskt sätt'?

År 2008, Svenska resultat. Svar från planerare i kommuner, regioner och trafikverk (n 235)

Källa: Envall P. (2009) www.cykelplanera.se/Survey.pdf

Förlora inte fokus...

TUB
Trafikutredningsbyrån 29

Tack.

Epost: p.envall@trafikutredningsbyran.se
Tel. 070-65 10 194

www.trafikutredningsbyran.se

TUB
Trafikutredningsbyrån 30